

Sak R 33 St. meld. om bygningspolitikk – innspill til tema for innlegg fra SRLF

Utgangspunkt:

Tilgjengelighet skal vurderes ved alt vedlikeholds- og rehabiliteringsarbeid. Dersom tilgjengeligheten kan bedres, skal det gjøres. Enkle eks. er fjerning av terskler i forbindelse med gulvarbeid, trinnfri atkomst i stedet for rehabilitering av utvendig trapp. Dette er i dag ikke en selvfølge, men må læres.

Rådets innspill fra 2007 til handlingsplan for tilgjengelighet

Om bygningene

- nye publikumsbygninger og arbeidsbygninger med tilliggende uteområder skal være tilgjengelig for alle (ha universell utforming).
- Bestående bygninger: oppgradering til universell utforming skal være det primære. Dersom det ikke er mulig å oppnå universell utforming eller bygningen eller virksomheten i bygningen skal opphøre, oppgraderes den til god tilgjengelighet. Standarden god tilgjengelighet må defineres nærmere.

Prioritering av ulike typer kategoribygg:

- Høy prioritet: Undervsningsbygninger, helsebygninger, kontor- og forretningsbygninger
- Middels prioritet: Kulturbygninger
- Hotellbygninger og restaurantbygninger: Lav prioritet

Kommentar: Står rådet fremdeles for det same? Innleder kan referere at dette er det forrige rådets innspill og at rådet vil ta opp problemstillingen i sitt innspill til KR.D.

Hovedombygning og rehabilitering

I eksisterende bygninger kan i følge [rundskriv om universell i Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven](#), også rehabilitering, tilbygg mv. som omfattes av plan- og bygningsloven, innebære at reglene om universell utforming for nybygg kommer til anvendelse. Når det ikke er snakk om hovedombygging gjelder reglene for nybygg kun for den delen tiltaket omfatter, og ikke de resterende deler av bygget. Det vil si at det må være en sammenheng mellom tiltaket og krav til universell utforming. For eksempel vil ombygging av inngangspartiet i en butikk innebære at tiltaket skal følge nye krav om universell utforming for de deler av byggverket tiltaket gjelder, men ikke til andre eksisterende deler av byggverket. Nytt inngangsparti vil således ikke innebære krav om tilgjengelig toalett mv., men dør, terskel mv. skal følge krav som gjelder for nye bygninger.

Rådet vil her tilrå at man vurderer om kravet om universell utforming også skal gjelde for resten av bygget hvor det dreier seg om rehabilitering av offentlige bygg som ikke har karakter av hovedombygning. Rådet har ikke vurdert den kostandsmessige siden.

Heistilskudd

Hele 90 % av boliger i bygg med 3-4 etasjer mangler heis. Ca 36 % av boliger i bygg med 5 etasjer eller mer har heller ikke heis.

- Et viktig virkemiddel for å bedre tilgjengeligheten vil være informasjon om og bruk av heistilskuddsordningen.
- Vi kjenner ikke til om heistilskuddsordningen er evaluert. I den grad den ikke er det bør det foretas en evaluering.
- Det synes å være for begrensede midler i dag til ordningen selv om dette er et forhold som bør vurderes etter en eventuell vurdering

Kompetanse i alle ledd - Faglig oppdatering med jevne mellomrom

Det er behov for faglig oppdatering om universell utforming for ansatte i bygge- og anleggssktoren. Som et eksempel på et positivt tiltak vil vi vise til [dagskursene](#) som Bygmesterforbundet har arrangert over hele landet siden juni 2010 om universell utforming og andre nye bestemmelser i plan- og bygningsloven. Rådet vil understreke betydningen av at man når ut til det utførende ledd i byggesektoren – snekkere – med et slik kurstilbud.

- Rådet mener at det også at det bør gis tilbud av noe lengre varighet
- Rådet vil også understreke betydningen av at det gis tilbud om faglig oppdatering med jevne mellomrom

I samarbeid med Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet bør det vurderes om kompetanse om universell utforming tas inn i læreplan i [tømrefaget VG3/opplæring i bedrift](#)

Tidsfasatte mål – kategoribygg

Det offentlige som forbilde

Medlingen bør trekke fram positive eksempler til etterfølgelse, for eksempel Gjerdrum ungdomsskole i Akershus, som fikk Statens byggeskikkpris 2010.

Fra juryens begrunnelse: "Universell utforming er konsekvent ivaretatt i hele bygget på en naturlig og integrert måte. Det er god tilgjengelighet for bevegelseshemmede ved at bygget er på én etasje. Orienteringshemmede er ivaretatt ved ledelinjer som er malt på gulvet og ved riktig kontrastbruk." "Det samlede uteanlegget har høy kvalitet og godt utformede arealer for variert bruk. Skolen har totalt sett store utearealer. Universell utforming er ivaretatt med tilfredsstillende stigningsforhold og materialbruk."

Videre dialog

Rådet er åpen for en dialog med departementet i det videre meldingsarbeidet for eksempel gjennom Utvalg for tilgjengelighet. Rådet ser for seg at man diskuterer konkrete innspill på rådsmøtet i desember med sikte på oversendelse av et skriftlig innspill til departementet etter møtet.